ASIANTUNTIJALAUSUNTO

3.10.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Asia: HE 152/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Suomen Kaasuyhdistys kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto.

Iso kuva ja tavoitteet

EU:n yhteisenä tavoitteena on lisätä uusiutuvien kaasujen osuutta kaasujärjestelmässä. Verotusratkaisujen tulee tukea tätä kehitystä, ja niiden tulee olla selkeitä, ennakoitavia ja pitkäjänteisiä, jotta tarvittavia investointeja voidaan toteuttaa.

Biokaasun ja sähköpolttoaineiden verotukseen liittyvät esitykset

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia muutettaisiin siten, että lämmityksessä ja työkoneissa käytettävän kestävän biokaasun verotukea pienennettäisiin. Nyt verotuki on energiasisältöveron verran eli 10,33 euroa megawattitunnilta, kun kestävän lämmitysbiokaasun verottomuutta jatkettiin vuoden 2022 alusta. Hallituksen esityksen mukaan kestävän lämmitysbiokaasun energiasisältöveron määrä olisi jatkossa energiaverodirektiivin vähimmäisverotason mukainen 1,20 euroa megawattitunnilta.

Muita polttoaineita alemman verotason eli vähimmäisverotason EU-oikeudellinen hyväksyttävyys perustuisi ryhmäpoikkeusasetukseen. Täysi verottomuus puolestaan edellyttäisi valtiontukiluvan hakemista.

Hallituksen esityksen nykytilan arvioinnissa tuodaan esille valtiontukilupaan liittyviä epävarmuuksia:

- tuen tarpeellisuus; onko biokaasu jo nyt kilpailukykyinen, syntyykö ylikompensaatiota ja miten tätä seurataan
- tuen oikeasuhtaisuus ja sen varmistaminen; tuensaajien kanssa tehtävät ympäristönsuojelusopimukset ja niiden toteutumisen valvonta
- aikaisempi biokaasun verottomuus, jolle ei ole ollut valtiontukilupaa; sen ilmoittaminen ja mahdollinen riski laittoman valtiontuen takaisinperinnästä

Lisäksi arvioinnissa tuodaan esille, että valtiontukimenettelystä aiheutuisi toimijoille uusia hallinnollisia velvoitteita ja ympäristönsuojeluun liittyviä lisävelvoitteita.

Suomen Kaasuyhdistys kannattaa kestävälle biokaasulle asetettavaa EU:n vähimmäisverotason mukaista valmisteveroa, jos tällä ratkaisulla vältetään edellä mainitut epävarmuudet kestävän lämmitysbiokaasun verotuen EU-oikeudellisesta hyväksyttävyydestä sekä hallinnolliset toimenpiteet liittyen valtiontukilupakriteerien täyttämiseen.

Veroratkaisun vakaus on tärkeää. Biokaasutoimijoiden tulee saada riittävä varmuus, että EU:n vähimmäisverotason soveltaminen lämmitysbiokaasuun on pitkäkestoista. Sama varmuus on tärkeää myös sähköpolttoaineiden tuottajille ja käyttäjille.

Sähköpolttoaineiden osalta hallituksen esityksessä ehdotetaan, että muiden energiatuotteiden tavoin vero muodostuisi sähköpolttoaineen ominaisuuksien perusteella energiasisältö- ja hiilidioksidiverosta sekä huoltovarmuusmaksusta. Kestävyyslain 4 §:n 16 kohdassa tarkoitettuja uusiutuvia sähköpolttoaineita, jotka täyttävät mainitun lain kestävyyskriteerit, verotettaisiin vastaavaan energiatuotteeseen sovellettavan T-luokan biopolttoaineiden mukaisen verotason mukaan, koska niillä saavutetaan merkittävä kasvihuonekaasupäästövähenemä ja ne ovat ruokatuotannon ulkopuolisia tuotteita. Sellaisiin sähköpolttoaineisiin, jotka eivät täytä kestävyyslain kestävyyskriteereitä, sovellettaisiin vastaavan fossiilisen polttoaineen verotasoa liikenne-, lämmitys- ja työkonekäytössä.

> ***Suomen Kaasuyhdistys pitää selkeytyksiä tärkeinä. Toimijoilla tulee olla etukäteen tiedossa uusien polttoaineiden verotusmenettelyt ja verotasot sekä luottamus niiden ajallisesta kestosta. Verotusjärjestelmän tulee tukea uusien polttoaineiden vähäpäästöisyyttä.***

Tulkinnan muuttaminen valmisteverotuksessa

Nykyinen valmisteverotuksen tulkinta fyysisestä tuotteesta muodostaa esteen kestävän biokaasun ja muun uusiutuvan kaasun kaupalle ja siten niiden tuotannon kasvulle. Nykytulkinnan mukaan biokaasun maakaasua alhaisemman verotuksen kohdentaminen on toteutettava siinä verkossa, johon biokaasu on syötetty, tai niiden verkkojen välillä, josta kaasu voi fyysisesti siirtyä. Käytännössä siis kohdentamista voidaan tehdä siirtoverkossa, siirtoverkosta jakeluverkkoon ja yksittäisessä jakeluverkossa, muttei sen sijaan jakeluverkosta siirtoverkkoon tai siirtoverkon kautta toiseen jakeluverkkoon.

> ***Suomen Kaasuyhdistyksen esittää, että valmisteverotuksen tulkintaa muutetaan siten, että Suomen kaasuverkkoon syötetty biokaasu ja muu uusiutuva kaasu voidaan siirtää ja myydä mihin tahansa pisteeseen kaasujärjestelmässä avoimen kaasumarkkinan periaatteiden ja lainsäädännön (maakaasumarkkinalaki 587/2017) mukaisesti.***
>
> ***Suomen kaasujärjestelmä voidaan katsoa yhdeksi kokonaisuudeksi, johon syötetään ja josta otetaan erilaisia ja eri tavalla verotettuja kaasuja. Tämä tulkinta ja kaupan esteen poistaminen edistäisi uusiutuvien kaasujen tuotantoa ja käyttöä EU:n tavoitteiden mukaisesti.***

Hannu Kauppinen
Toimitusjohtaja, Suomen Kaasuyhdistys ry